VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 66)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 87)**

z dnia 14 grudnia 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 66)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 87)

14 grudnia 2016 r.

Komisje: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Rafała Grupińskiego (PO)**, przewodniczącego Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, rozpatrzyły:

– wnioski i poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy – Prawo oświatowe (druki nr 1030, 526 i 1119),

– wnioski i poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (druki nr 1031 i 1120).

W posiedzeniu udział wzięli: **Anna Zalewska** minister edukacji narodowej wraz ze współpracownikami, **Alina Kozińska-Bałdyga** wiceprezes Forum Inicjatyw Oświatowych, **Maria Trębicka** specjalista Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego, **Dorota Słomska** główny organizator Komendy Głównej Ochotniczych Hufców Pracy, **Liliana Dąbrowska** starszy instruktor pedagogiczny Związku Nauczycielstwa Polskiego, **Wojciech Starzyński** prezes zarządu Fundacji „Rodzice Szkole" wraz ze współpracownikami, **Marek Wójcik** pełnomocnik zarządu Związku Miast Polskich do spraw legislacji, **Aneta Gąsiorowska** zastępca przewodniczącego Piaseczyńskiego Porozumienia Rad Rodziców.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak**, **Ewa Muszyńska**, **Dariusz Myrcha**, **Jolanta Osiak**, **Mariusz Pawełczyk**, **Elżbieta Wojciechowska** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Robert Durlik**, **Maria Iwaszkiewicz**, **Urszula Sęk, Aleksandra Wolna-Bek** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Zaczniemy w takim razie. Proszę o zajmowanie miejsc i wyciszenie rozmów. Jak zawsze będziemy dbali o higienę pracy i wzajemnie będziemy się słuchali, tak jak wypada podczas obrad Komisji obradujących wspólnie. Otwieram posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Witam panią minister Annę Zalewską i wszystkich przedstawicieli strony rządowej. Witam wszystkich gości, stronę społeczną oraz wszystkich państwa posłów. Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny posiedzenia w punkcie pierwszym obejmuje rozpatrzenie wniosków i poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy – Prawo oświatowe – druki nr 1030, 526 i 1119. W punkcie drugim przewidujemy rozpatrzenie wniosków i poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe – druki nr 1031 i 1120. Czy są jakieś uwagi odnośnie do porządku obrad? Nie słyszę. Stwierdzam, że porządek dzienny posiedzenia Komisji obradujących wspólnie został przyjęty. Przystępujemy do jego realizacji i punktu pierwszego.

W pierwszej kolejności przegłosujemy wniosek o odrzucenie ustawy – Prawo oświatowe z druków nr 1030, 526 i 1119. Proszę przedstawiciela wnioskodawców, panią przewodniczącą Szumilas o zabranie głosu.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Panowie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zgłosiliśmy ponownie wniosek o odrzucenie projektu ustawy w całości. Ta ustawa cofa polską szkołę do czasów PRL, gdy o szkole decydował rząd, a kurator oświaty był instytucją panującą nad nią. Nie chcemy szkoły, która odbiera szansę uczniom na dobrą edukację. Nie chcemy szkoły, która powoduje, że polscy uczniowie w konkurencji z uczniami innych krajów Unii Europejskiej będą stali na pozycji przegranej. Nie chcemy szkoły, która nie uczy myślenia, nie chcemy szkoły, która uczy odtwarzania wiedzy, a nie uczy umiejętności. Ustawa jest nieprzygotowana. Szkoły podstawowe, które mają przyjąć młodszych uczniów są nieprzygotowane.

Naukowcy krytykują podstawę programową i wprost mówią, że cofa ona szkołę do lat 50. Samorządy alarmują, że nie są w stanie w ciągu 3 miesięcy przygotować nowej sieci szkolnej. Tak krótki termin wymagający również uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty uniemożliwi samorządom konsultacje tej ustawy z rodzicami. To przecież przede wszystkim rodzice powinni się na temat zmian w sieci wypowiedzieć. Dzieci przesuwane są jak meble z jednej szkoły do drugiej, szykuje się im naukę w szkołach nieprzygotowanych, bez pracowni fizycznych, chemicznych, bez nauczycieli – specjalistów. W małych szkołach fizyki będzie bardzo niewiele, bo nie będzie etatu dla nauczyciela. Ta reforma również marnuje pieniądze. Te środki, jako społeczeństwo wydaliśmy na budowę nowej sieci gimnazjów, wyposażenie ich, stworzenie uczniom godziwych, właściwych warunków kształcenia. Chcą państwo to wszystko zniszczyć, spowodować, że w gimnazjach będą uczyły się małe dzieci. Gdy obniżaliśmy wiek szkolny posłowe PiS protestowali przeciwko temu, że dzieci 6-7 letnie mają uczyć się z dziećmi z 6 klasy szkoły podstawowej.

Teraz szykują państwo małym dzieciom naukę w nieprzystosowanych budynkach gimnazjów, które dostosowano do potrzeb uczniów starszych. Ci starsi uczniowie również będą w tych budynkach. Uczniom 7 i 8 klas szkół podstawowych szykujecie naukę w nieprzygotowanych dla ich wieku klasach, bez pracowni fizycznych, chemicznych, bez odpowiednich mebli. Tak jak powiedziałam, dostęp do zatrudnienia nauczycieli takich jak fizyka, chemia, biologia czy geografia również będzie utrudniony.

Marnujecie pieniądze i dorobek polskiej edukacji. Wprowadzacie chaos, który będzie trwał w systemie co najmniej 5 lat, zanim to wszystko zostanie przekształcone, przemeblowane i przygotowane. Niestety, również tak bardzo przez was pokazywana sprawa dobrego liceum w tej ustawie nie ma odzwierciedlenia. W waszym czteroletnim liceum będzie ograniczona liczba godzin nauczania przedmiotów przyrodniczych typu: fizyka, chemia, biologia. Gdy uczeń będzie chciał przygotować się do studiowania medycyny, nie będzie miał wystarczającej liczby godzin przedmiotów zajęć profilowanych, czy uzupełniających. W czteroletnim liceum ogólnokształcącym na przedmioty profilowane, czy uzupełniające – nie mamy jeszcze przepisów w tej sprawie i nie wiemy jak będą się nazywały – chcecie przeznaczyć tylko 20 godzin w cyklu kształcenia.

W trzyletnim liceum obecnie uczeń ma tych godzin 30. Wasze liceum wraca również do uczenia poprzez odtwarzanie wiedzy.

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Na podstawie czego wyciąga pani takie wnioski?

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

W oparciu o przygotowane podstawy programowe szkoły podstawowej. Liceum jest kontynuacją szkoły podstawowej, panie pośle. Obecnie nie mamy podstawy programowej do liceum ogólnokształcącego, dlatego też tak naprawdę nauczyciele nie wiedzą, w którym kierunku mają pójść z edukacją dzieci. To jest również skandal. Mam prośbę do państwa, aby się jeszcze państwo zastanowili i odłożyli to głosowanie, pojechali do szkół, porozmawiali z rodzicami, nauczycielami, samorządami. Do tej pory słuchaliście tylko swoich, a tych waszych jest obecnie dużo mniej, niż tych, którzy reformie się sprzeciwiają. Posłuchajcie również ich, bo obiecaliście to społeczeństwu.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Mamy jeszcze dwa wnioski o odrzucenie, klubów Nowoczesna i Polskiego Stronnictwa Ludowego. Mam pytanie – czy po każdym wniosku wysłuchamy głosów za i przeciw, czy po wszystkich trzech wystąpieniach? Pani przewodnicząca mówi,

że po każdym głos za i głos przeciw. Najpierw głos przeciw. Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Chyba, że inni wnioskodawcy zrezygnują z głosu za odrzuceniem, bo już pani poseł przewodnicząca Szumilas się wypowiedziała.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Na pewno nie zrezygnują.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

W takim razie my też nie zrezygnujemy. Słuchając pani przewodniczącej mam nieodparte wrażenie, że ciągle powtarza te same argumenty, które sprowadzają się do tego: nic nie róbmy, nic nie zmieniajmy, bo jest dobrze. Wszyscy doskonale wiemy, że system polskiej edukacji wymaga naprawy. Wiedzą o tym wszyscy, którzy znają szkołę i ją obserwują. Można zapytać się rodziców, nauczycieli, samorządowców. Pani poseł brzmi mało wiarygodnie, gdyż jest pani odpowiedzialna za ten stan polskiej edukacji, który dziś musimy naprawiać. Jest pani odpowiedzialna jako wiceminister i później minister edukacji narodowej. Przez te ostatnie 8 lat doprowadziliście do chaosu, bałaganu. W zasadzie zostało zdemontowane kształcenie ogólne – będę to powtarzała. Samodzielne gimnazja są zagrożone, jeśli chodzi o ich istnienie. To wy wprowadziliście niewiarygodny chaos i wykazaliście się zupełną bezdusznością wprowadzając 5-6 letnie dzieci do nieprzygotowanych szkół. To wy zmusiliście samorządy do nakładów, aby przestawiać szkoły na przedszkola.

Dziś wylewacie krokodyle łzy nad stworzonymi przez siebie problemami. Jestem przekonana, że ta reforma jest konieczna. Podobnie klub, który reprezentuję uważa, że jest niezbędna. Potrzebne jest uporządkowanie struktury, bowiem nie można udawać, że nie ma niżu, że nie ma problemu z naborem dzieci do gimnazjów, że gimnazja spełniają swoją rolę, a nie dzielą dzieci na lepsze i gorsze. Gimnazja, miały być samodzielnymi szkołami lub połączonymi z liceami – stąd idea czwartej klasy gimnazjum realizowanej w liceum miała jakiś sens, ale dziś nie ma najmniejszego. To rozbija proces edukacyjny i wychowawczy. To, co pani dziś mówi, to bronienie własnych błędów, zaniedbań i zaniechań. Jest to bardzo przykre, że zamiast uderzyć się w pierś, przeprosić za to, co zrobiono przez 8 lat, dziś negujecie naprawę polskiej edukacji.

Dyskutujmy – od początku prosiła o to pani minister i klub, który reprezentuję – rzeczowo. Dyskutować możemy. Jesteśmy otwarci na wnioski i argumenty. Wnieśliśmy bardzo wiele poprawek. Mogła się pani kilkaset razy wypowiadać w toku prac podkomisji i wyrażać swoje opinie, podobnie strona społeczna i związkowa. Bardzo wiele wniosków przyjęliśmy. Nie odejdziemy od kierunku zmian, jakim jest uporządkowanie struktury i naprawa programu. Chcemy, aby nasze polskie dziecko umiało się poruszać w nowoczesności, aby wiedziało kim jest, znało swoje korzenie, miało poczucie tożsamości narodowej. Nie chcemy tresować ucznia, aby był półautomatem, ale był pełnym człowiekiem, który oprócz tego, że będzie mógł poruszać na rynku zawodowym, polskim i europejskim, będzie miał poczucie więzi i tożsamości narodowej oraz poczucie własnej godności. Bardzo proszę o to, aby ten wniosek odrzucić.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Głos za wnioskiem – pani poseł Urszula Augustyn.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Dziękuję bardzo. Państwo przewodniczący, szanowni państwo, przekonanych nikt nie przekona. Jak widać argumenty są po jednej i po drugiej stronie. Przekonywaliśmy się wczoraj podczas drugiego czytania na sali plenarnej. Ta ustawa jest fatalna. W związku z tym zgłaszam wniosek o odrzucenie jej jak najszybciej.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Wniosek jest zgłoszony, rozumiem że to jego poparcie. Pani poseł wnioskodawca – bardzo proszę, pani poseł przewodnicząca Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Wypowiem się jedynie *ad vocem*, gwoli sprostowania. Pani przewodnicząca Machałek osobiście się do mnie odniosła. Chciałam powiedzieć pani poseł, że jeśli to, że przez ostatnie 8 lat umiejętności polskich uczniów wzrosły, badania PISA pokazały, że nasi uczniowie są w czołówce Europy, jest argument za zaniechaniami, to ja bardzo za taki argument dziękuję. Trzeba realnie patrzeć na system edukacji. Chcą państwo wzmacniać go przez wygaszanie i likwidowanie, porządkować strukturę przez rujnowanie tego, co do tej pory zostało wprowadzone. Jeśli chodzi o umiejętności uczniów, jakich chcecie wykształcić, polecam pani poseł przeczytanie opinii Rady Języka Polskiego, czy PAN. Powiedziano tam – to nie są moje słowa, ale badaczy, naukowców, ludzi którzy znają się na edukacji – cofacie podstawę programową do lat 50. Chcecie wykształcić ucznia, który ma być podporządkowany waszej ideologii, słuchać rozkazów z Nowogrodzkiej. Nie ma myśleć…

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Panie przewodniczący, proszę abyśmy rozmawiali merytorycznie…

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Pani poseł, proszę nie zabierać głosu bez mojego zezwolenia.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Panie przewodniczący, proszę uporządkować dyskusję.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

To jest prawda o waszej podstawie programowej. Gdy mówimy prawdę, wy wyłączacie nam mikrofon. Tak się działo w toku prac podkomisji, gdy tylko nasza determinacja pozwoliła na to, że mogliśmy zadawać pytania. Tylko nasza determinacja spowodowała, że wyjaśnialiśmy opinii społecznej co tak naprawdę w tej ustawie jest. Blokowaliście nam możliwość dojścia do głosu i dalej chcecie to robić. Nie pozwolimy na to. Jesteśmy tu po to, aby społeczeństwu pokazać co złego robicie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Machałek, *ad vocem*.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Powiem jedno, dwa zdania. Pani przewodnicząca, odnoszę się do pani osobiście, ale nie do pani, jako Krystyny Szumilas, tylko jako do byłej minister i wiceminister. To są moje uwagi. Druga kwestia – na podkomisji, której miałam przyjemność przewodniczyć, zabierała pani głos co najmniej kilkaset razy. Nie sądzę, żeby ktoś pani zamykał usta. Myślę, że w większości to były te same argumenty, ale zabierała pani głos tyle, ile pani miała ochotę. Trudno było pracować przez 1000 godzin tylko po to, bo pani chciała powtarzać ciągle to samo. Wszystkie argumenty, które pani miała, wybrzmiały.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Przewodnicząca Katarzyna Lubnauer przedstawi wniosek o odrzucenie ustawy w całości.

Poseł Katarzyna Lubnauer (N):

Przypomnę, że zabierałyśmy głos kilkaset razy, bo również brałam w tym udział, ale głównie ze względu dlatego, że próbowali nam państwo zamknąć usta i nie pozwolić…

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Nikt tego nie robił.

Poseł Katarzyna Lubnauer (N):

Pan poseł Dolata ograniczał nam czas – dawał nam minutę na zadanie pytania. Nie przypomina sobie pani? Pod koniec podkomisji. To można sprawdzić.

Proszę państwa, polska szkoła wymaga zmian, co do tego nie ma wątpliwości. Pamiętajmy o jednym – dzieciom należy się dojrzałość i rozsądek dorosłych. Każda zmiana powinna być tym kierowana. Zmiana, którą państwo proponują nie wygląda na w jakikolwiek sposób przemyślaną. Co więcej, odwróciła się sytuacja. Państwo zamiast uzasadnić dlaczego tę zmianę należy wprowadzić, postawili nas w sytuacji, w której mamy

udowadniać państwu dlaczego ona jest zła. Jeśli podejmuje się jakąkolwiek reformę, trzeba pokazać w niej korzyści i wykazać, że przewyższają koszty.

W przypadku tej reformy jedynym słowem-kluczem jest niż. Przypomnę, że niż to okazja do tego, aby rzeczywiście poprawiać polską szkołę, ale w sposób rozsądny. Niż paradoksalnie jest też powodem, aby gimnazja zachować. Co państwo robią? Jak państwo twierdzą, chcąc ratować małe wiejskie szkoły zamykają państwo w nich młodzież na dodatkowe dwa lata. Oznacza to, że nie będą mieli pełnej możliwości korzystania z kół zainteresowań, z teatru szkolnego, bo nie da się pewnych rzeczy zrobić w szkole, która liczy kilkudziesięciu uczniów. Nie da się zrobić klasy dwujęzycznej, w szkole która ma klasy mające kilku, kilkunastu uczniów, z jedną klasą w poziomie. Dlatego były potrzebne gimnazja, gdyż pozwalały na zrobienie klas dwujęzycznych, na to, aby to były większe szkoły.

Przepraszam panie pośle, nie wydaje się panu…

Gimnazja były szkołami, które jak stwierdzono, najlepiej aby miały 300 uczniów. Wiemy, że na skutek niżu zmniejszyła się liczba uczniów w szkole. Wiemy, że w szkołach podstawowych uczniów jest jeszcze mniej. Tym bardziej nie jesteśmy w stanie dostarczyć im wszystkiego tego, co mogliśmy dostarczyć gimnazjalistom. Podobnie, jeśli mówimy o jakości, o pracowniach, których rzeczywiście brakuje – nie jest tak, że w gimnazjach mamy wszędzie pracownie – łatwiej jest wyposażyć kilka tysięcy gimnazjów niż kilkanaście tysięcy szkół podstawowych, często bardzo małych. Choćby dlatego, że małe gminy nie mają pieniędzy na to, aby doposażyć tak nieduże szkoły. Tak samo edukacja sportowa i artystyczna – wszystko to łatwiej zorganizować w większej szkole, która ma charakter zbiorczy, jaką jest gimnazjum. Dlatego likwidacja gimnazjum, które było miejscem wyrównywania szans jest takim błędem.

Dodatkowo, jest to zmiana, która dotyczy całej polski, 38 mln obywateli i kilku milionów dzieci. Każdy kto taką zmianę wprowadza, powinien wiedzieć, że strasznie ciężko wprowadzić coś, co robi się bardzo szybko, przy sprzeciwie wszystkich uczestniczących w procesie interesariuszy. Jeżeli tej reformie przeciwni są nauczyciele, którzy boją się zwolnień, samorządy, to będzie ona z natury rzeczy wprowadzana w pewnym chaosie, zamieszaniu i przy niezadowoleniu społecznym.

Dodamy do tego merytoryczne powody, dla których ta reforma nie powinna zostać wprowadzona. Po pierwsze powinni państwo przedstawić nam grube pliki analiz i ekspertyz, które pokazywałyby że ta reforma ma jakikolwiek sens. Powinniśmy dostać wyniki badań i cokolwiek, co by uzasadniało, że ta reforma powinna zostać przeprowadzona. Co mamy zamiast tego? Opinie i ekspertyzy praktycznie wszystkich środowisk, które mówią dobitnie, że ta reforma nie powinna mieć miejsca. Od państwa nie dostaliśmy nic. Powiem więcej. Dotarłam do dokumentu z 1999 roku, gdy wprowadzana była reforma pana ministra Handkego. Posłowie dostali 165 stronicowy dokument zawierający głęboką analizę dotyczącą tego, jak działa system w różnych krajach i dlaczego tego typu reforma powinna zostać wprowadzona. W tej chwili dostajemy świstki papieru, na których nie ma żadnych uzasadnień, które pokazywałyby, że wasza zmiana jest w jakikolwiek sposób przemyślana, uzasadniona badaniami i przeanalizowana. Nie ma nic, ponieważ państwa zmiana wynika tylko z ideologicznych pobudek, z głębokiego przekonania, że tak a nie inaczej powinna wyglądać szkoła. To wasza wizja, którą niekoniecznie musi podzielać społeczeństwo i świat naukowy.

Następna sprawa – szkołę rzeczywiście kształtuje dobrze wykształcony nauczyciel. W tej kwestii trochę się dzieje, ponieważ jest mowa o doskonaleniu zawodowym nauczycieli, ale to zdecydowanie za mało. To kwestia edukacji, szkolnictwa wyższego, bardzo wielu elementów. To są programy, podręczniki. Na skutek tempa, jakie wprowadzacie dostajemy podstawy programowe, na których wszyscy nie pozostawiają suchej nitki. Podstawa programowa z fizyki jest niedostosowana do podstawy programowej z matematyki. Widać, że te dwa zespoły nie współpracowały. Co więcej, są tam pojęcia, które są źle ukształtowane, jedno następujące po drugim. Profesor Turski nie zostawił żadnych złudzeń, że nie ponieśli tego bagażu ci, co mieli go wprowadzać. Podstawa z polskiego uznawana jest za anachroniczną. Zestaw lektur jest przeładowany i również anachroniczny. Między poszczególnymi przedmiotami nie ma korelacji. Gdzie indziej jesteśmy

z historią, a gdzie indziej z polskim. Ten sam związek chemiczny inaczej nazywa się na biologii, a inaczej na chemii. Nie ma żadnego związku między przedmiotami.

Świat też odchodzi od podziału na przedmioty, starając się być bardziej interdyscyplinarnym. Waszą wizją, która jest niczym nieuzasadniona jest to, że ma być powrót do nauczania przedmiotowego. Wszystko to jest nieoparte na żadnych badaniach, światowych trendach, a jedynie na waszym przekonaniu, że w latach 50. edukacja była lepsza. Przede wszystkim koronnym argumentem jest niż. Niż to moment, tak jak mówiłam, gdy potrzebujemy większe, zbiorcze szkoły, aby zorganizować dzieciom rzeczy, których nie jest w stanie zorganizować szkoła mała. Niż jest również momentem, gdy można zadbać o to, aby klasy były mniej liczne. Mamy analizę dotyczącą poziomu naszych studentów i kandydatów na studentów. Do poziomu 15 lat wiemy, że mamy dobrze wykształconą młodzież. Testy PISA pokazują to jednoznacznie. To, co wymaga reformy, to edukacja powyżej tego wieku. W tej kwestii nie mówią państwo o wizji liceum – co zmienić aby kandydat na studenta był lepszy. Przede wszystkim państwo nie odnoszą się do bardzo prostego faktu – w latach, w których poziom studentów i kandydatów był wyższy, studiowało około 10% populacji. Obecnie jest to ponad 40%. Nie ma cudów. Średni poziom studenta spada, bo studiuje dużo więcej osób.

Rzeczywiście, dlatego być może należy myśleć o szkolnictwie zawodowym i jego zmianach. Proszę państwa, jedno nie ma jednak związku z drugim. Nie trzeba likwidować gimnazjów, aby naprawić licea.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Proszę państwa, proszę o nie rozmawianie, wtedy pani przewodnicząca nie będzie musiała mówić tak głośno.

Poseł Katarzyna Lubnauer (N):

Proszę państwa, mamy slogany: jakość, wychowanie, bezpieczeństwo. Jaka to ma być jakość, jeśli nie ma żadnych zmian projakościowych? Mamy licho napisane programy, będą szybko pisane podręczniki. Wszystko odbywa się w takim tempie, że o żadnej jakości nie może być mowy. Kierunek tych zmian wskazuje na to, że nie przewidują one rozwijania umiejętności interdyscyplinarnych, praktycznych, a będzie jeszcze trudniej przygotować w każdej szkole pracownię. W związku z tym, nie ma żadnych zmian jakościowych.

Wychowanie realizowane jest przez jeden pryzmat, który jest waszą wizją świata, której np. ja nie podzielam. Rozumiem, że macie władzę i realizujecie ją. Nie ma żadnych podstaw, aby stwierdzić, że umieszczenie w jednej szkole dzieci od 6 do 15 roku życia w jakikolwiek sposób zwiększy bezpieczeństwo. Wręcz odwrotnie. Biorąc pod uwagę badania IBE, które mówią o tym, że pod koniec szkoły podstawowej – w 5 i 6 klasach – było najwięcej przemocy, jeśli dołożycie do tego klasy 7 i 8, będzie tylko gorzej. Gimnazja pozwalały lepiej koncentrować się na wychowaniu dzieci w okresie dojrzewania. Mieliśmy szansę wprowadzić tam więcej psychologów, pedagogów. W zespołach najczęściej nie był to jeden budynek i dzieci były oddzielone. Co więcej, nie ma żadnych podstaw twierdzenie, że zrealizujecie jakikolwiek z punktów, o jakich mówicie: jakość, bezpieczeństwo, wychowanie. Nie będzie lepszej jakości nauczania przy takich podstawach programowych, nie wiem w jakim kierunku pójdzie wychowanie, ale na pewno nie w takim, jaki chcielibyśmy widzieć, a bezpieczeństwo będzie tylko pogorszone.

Ostatnia kwestia – pani minister uwielbia używać dwóch słów: odpowiedzialność i pokora. Nie jest odpowiedzialne wprowadzanie tak dużej reformy w takim czasie. Nie jest odpowiedzialne wprowadzanie jej na koszt nauczycieli, dzieci i samorządów.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Proszę o przerwanie rozmów.

Poseł Katarzyna Lubnauer (N):

Nie jest odpowiedzialne niedostarczenie żadnych ekspertyz i analiz, które pokazywałyby, że ta reforma ma jakikolwiek sens. Nie jest odpowiedzialne kłamanie, że debaty odbyły się wiosną, gdyż wtedy nie wiadomo w jakim kierunku idzie ta reforma. Nie jest odpowiedzialne niekontaktowanie się ze środowiskami i odmawianie spotkań, niesłucha-

nie społeczeństwa. To wszystko świadczy o braku odpowiedzialności i pokory. Dlatego Nowoczesna jest jednoznacznie za tym, aby odrzucić ten projekt, gdyż jest zły, cofa naszą edukację i nie ma żadnego uzasadnienia, bo żadnego uzasadnienia nie przedstawiliście. Zdecydowanie uważamy, że niszczycie polską edukację i nie dołożymy do tego ręki. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Głos za i przeciw. Najpierw dla równowagi głos przeciw. Wypowie się pani przewodnicząca Stachowiak-Różecka.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo chętnie pani przewodniczącej Lubnauer opowiem o trendach ogólnoświatowych z ostatnich kilkudziesięciu lat w Europie. Głównym trendem – warto podać dwa przykłady: Wielką Brytanię i Niemcy – jest neoliberalna metoda nauczania, której nie oparła się gospodarka europejska i systemy edukacji. To jest to, co chce pani w Polsce utrzymać, bo niestety polski system edukacji od czasów reformy Handkego wchłonął to niemal w sposób idealny. Jakie są cechy takiego systemu? Są to rankingi, testy, szybka selekcja dzieci, oddzielanie jak najszybciej tych rzekomo zdolniejszych od tych rzekomo mniej zdolnych. Pragnę pani odpowiedzieć, skoro pyta pani co dzieje się w Europie i na świecie, że są kraje, takie jak Wielka Brytania i Niemcy, które dochodzą do wniosku, że to jest czarna dziura i od kilkudziesięciu lat próbują system reformować.

Co wychodzi w badaniach u Niemców? Chętnie pani odpowiem. Z tych badań wynika, że szybka selekcja dzieci, którą oni prowadzą – to na poziomie dziesięciolatków, bo podstawówka w większości landów trwa 4 lata – jest niedobra. Wyjątkiem jest Berlin, gdzie trwa 6. Selekcja następuje bardzo szybko. W niemieckich badaniach – mają z tym problem i próbują to zmieniać – wychodzi, że nie ma to nic wspólnego z tym, że do lepszych szkół średnich trafiają zdolne dzieci, a do gorszych mniej zdolne. Jest to ewidentnie związane ze statusem rodziców. Mają z tym problem i od lat zastanawiają się, jak to zmienić.

Inny przykład – to system idealny, do którego pani dąży – to Wielka Brytania, czyli system elitarny. Podam dane, powołuję się na panią profesor Potulicką, która w jednej ze swoich publikacji je przytoczyła – około 17% młodzieży uczęszcza do elitarnych szkół średnich w Wielkiej Brytanii. Później 98% tych uczniów trafia do najbardziej prestiżowych uczelni i stanowi elitę prawniczą, medyczną i polityczną kraju. Wydaje się, że do takiego systemu pani dąży. Na takim pani zależy, aby zachować jego cechy.

Jednym z krajów, który oparł się tym neoliberalnym trendom w edukacji była ewidentnie Finlandia. Nie ma testów, ocen, podstawówka jest dziewięcioletnia, od siódmego roku życia dzieci do niej chodzą. To zupełnie inny świat i zupełnie inna szkoła. Naprawdę warto przyglądać się dobrym wzorcom, a nie złym. Jeśli mamy podawać dobre przykłady, które warto obserwować, ewidentnie jest to Finlandia. Badania, na które państwo się powołują tak chętnie, właśnie to odzwierciedlają. Złymi przykładami w Europie są Niemcy i Wielka Brytania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Głos za – pani poseł Joanna Szmidt, proszę bardzo.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Panie przewodniczący, za był głos wnioskodawcy. Dlaczego dwa razy oddaje pan głos wnioskodawcom? Głos za i głos przeciw, tak wygląda normalna dyskusja.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Nie, głos za i głos przeciw.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Panie przewodniczący, głos za już był i to bardzo długi.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Proszę mnie nie pouczać, jak prowadzić Komisję. Bardzo proszę, pani poseł Joanna Szmidt.

Poseł Joanna Szmidt (N):

Panie przewodniczący, szanowana Komisjo, to głos za, popierający wniosek pani poseł Katarzyny Lubnauer, za odrzuceniem tej ustawy. Popieram argumentację przedstawioną przez panią poseł Katarzynę Lubnauer. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Krystian Jarubas – bardzo proszę.

Poseł Krystian Jarubas (PSL):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Przepraszam, jeszcze pani przewodnicząca Lubnauer *ad vocem*.

Poseł Katarzyna Lubnauer (N):

Ponieważ zajęłam państwu dość dużo czasu, wypowiem się krótko. Po pierwsze badania PISA pokazały, że wyrównujemy szanse, gdyż właśnie z tych najuboższych rodzin więcej dzieci znalazło się w grupie najlepiej wypadających w testach PISA. Druga kwestia, jeśli chodzi o segregację, rzeczywiście system niemiecki się nie sprawdził. Ale system – podstawówka i powszechne gimnazjum jest odwrotnością systemu niemieckiego. O rok później doprowadza do segregacji. Państwo, wprowadzając ośmioletnią szkołę podstawową prowadzicie segregację o rok wcześniej, bo z gimnazjum jest 6+3, czyli po 9 latach edukacji ogólnej. To widać. Doprowadzicie do sytuacji, w której segregacja w zakresie zarobków będzie już na poziomie szkoły podstawowej. Już tam rodzice dobrze usytuowani będą chcieli wybrać najlepsze dla swoich dzieci. Teraz robili to na poziomie gimnazjum. To wszystko.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Chcę zwrócić uwagę Wysokiej Komisji na fakt, że z nami jest też dwóch gimnazjalistów, którzy przysłuchują się naszym obradom. Bardzo proszę, głos ma pan poseł Krystian Jarubas – trzeci wniosek o odrzucenie.

Poseł Krystian Jarubas (PSL):

Bardzo proszę o spokój. Szanowny panie przewodniczący, Wysokie Komisje, wypowiem się trochę krócej, bo moje przedmówczynie dość obszernie omówiły wnioski o odrzucenie tych projektów. Powiem tak – argumenty, które były przedstawiane podczas posiedzenia podkomisji i Komisji, przerzucanie się nimi miało miejsce. Szanowni państwo, niestety koleżanki i koledzy z PiS są głusi na te argumenty. Nie sądzę, aby cokolwiek do nich dotarło i zmienili decyzję. Uważam, że jest to wielka edukacyjna demolka, co wielokrotnie podkreślałem. Fundujecie społeczeństwu, dzieciom, rodzicom, samorządowcom i nauczycielom chaos. To jest nie do przyjęcia. Wnioskowaliśmy o rzetelne wysłuchanie publiczne. Niestety nie podjęliście tematu i uznaliście, że podkomisja nadzwyczajna załatwi sprawę. Niestety nie załatwiła. Wnioskuję o odrzucenie tych projektów. Dziękuję bardzo.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Panie przewodniczący, czy mogę przedstawić głos przeciw?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Rozumiem, że pani przewodnicząca ma jakieś nowe argumenty, bardzo proszę.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

W tych trzech wnioskach też nie było jakichś nowych argumentów za odrzuceniem tych projektów ustaw. Pokrótce podsumuję. Przede wszystkim, nieprawdą jest, że ta reforma jest nieprzemyślana, nieprzygotowana i wprowadza chaos. Jest przygotowana, przemyślana, pierwszy raz jest subwencja na sześciolatki. Mało tego, ta reforma porządkuje chaos, który wynika – wczoraj przedstawiałam krótką historię reformy edukacji od 1999 roku – z tego, że tak naprawdę reformę gimnazjalną unieważniło SLD, pozwalając na połączenie podstawówek z gimnazjami. Obecnie w zasadzie większość szkół jest łącznie – podstawówki z gimnazjami. Idea, która przyświecała tamtej reformie – nie-

ważne, jak ją oceniamy – już dawno nie ma żadnego odzwierciedlenia w rzeczywistości. Nie można tego nie dostrzec. Trzeba to uporządkować.

Podkreślę jeszcze raz, że kropkę nad „i" w demontażu systemu postawiła pani minister Hall, której zastępcą była pani minister Szumilas. Tym spowodowano ogromny bałagan związany z tym, że ograniczono kształcenie ogólne w liceach, myśląc, że będzie to kontynuacja gimnazjów, których większość jest przy podstawówkach. Absurd tego systemu nie jest do utrzymania i tego nie da się bronić. Poza tym samorządy – osobiście otrzymuje SMS i informacje o tym, abyśmy się nie dawali, bo samorządy sobie świetnie poradzą – dzięki tej reformie będą mogły uporządkować sieć szkół na tyle, że nauczyciele nie stracą pracy. Argumenty, które tu padają w moim odczuciu są demagogiczne – nie bo nie i nie próbuje się merytorycznie do tej sytuacji podejść. Dlatego przedstawiam głos przeciw. Ta reforma jest potrzebna, konieczna i będzie na pewno wprowadzona w sposób prawidłowy.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję. Głos za – pani poseł Kinga Gajewska-Płochocka.

Poseł Kinga Gajewska-Płochocka (PO):

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, chciałam w takim razie zapytać, czy pani minister Zalewska poda się do dymisji, jeśli nauczyciele jednak stracą pracę? Skoro zapewniała, że tak nie będzie, tak jak pani wiceprzewodnicząca, mam nadzieję, że będą konsekwencje tego, natury dymisji. Za panią minister siedzą gimnazjaliści. Bardzo proszę, aby pani minister powiedziała im w oczy, że się nie udali, że są źle wyedukowani i że podczas swojej nauki stracili szanse edukacyjne, że badania PISA nie mają żadnego znaczenia, a ich nauczyciele się w ogóle nie znają, dlatego trzeba im pisać podstawy programowe do godzin wychowawczych. Myślę, że oni tego oczekują.

Bardzo proszę jeszcze, w ramach podstawy programowej, powiedzieć tym gimnazjalistom, że ich koledzy będą czytali wiersze Jarosława Rymkiewicza, który w wierszach napisał:

„Krew na kamiennych szarych płytach
Na białych rękawiczkach Tuska
Krew, która o nic was nie pyta
Krew, jak złamana w sadzie brzózka
[…]
Krew na fotelach tupolewa".

Proszę państwa, wiersze Jarosława Rymkiewicza są w podstawach programowych dla dzieci w podstawówce. One będą musiały to czytać. To jest gruba przesada.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Mam nadzieję, pani poseł, że będą to raczej jego neobarokowe wiersze z lat 60. Teraz nie ma dyskusji, więc proszę się nie zgłaszać. Teraz rozpatrujemy poprawki – jest tylko głos za, przeciw i strona rządowa. Był już głos przeciw pani poseł Machałek. Krótkie *ad vocem* pani poseł Szumilas, bo została wymieniona, a potem pani minister.

Poseł Marian Zembala (PO):

Czy mogę zabrać głos w sprawie formalnej? Marian Zembala.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Ponieważ pani przewodnicząca Machałek wywołała moje nazwisko…

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Panie przewodniczący, pani Szumilas nie wypowiadała się w tej chwili. Proszę procedować tak, jak pan powinien.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Proszę się nie odzywać bez mojej prośby.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Pan nadużywa władzy przewodniczącego.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):
Nie nadużywam władzy przewodniczącego. Jeśli pana nazwisko pani...

Poseł Marian Zembala (PO):
Marian Zembala, czy mogę prosić o głos formalny?

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):
Nie padło.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):
Jeszcze raz przywołuję pana do porządku. Proszę się nie odzywać.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):
Bo co, cenzurę pan zastosuje, panie przewodniczący? Prowadzi pan zebranie obu Komisji.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):
Proszę nie odzywać się poza porządkiem obrad, bo wykluczę pana z posiedzenia Komisji.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):
Proszę spróbować.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):
Proszę, aby państwo wysłuchali wypowiedzi posłów. Pani poseł Szumilas jest wnioskodawcą najważniejszego wniosku o odrzucenie tej ustawy. Ponieważ została wymieniona po raz drugi w argumentacji pani poseł Machałek, pragnie przedstawić krótkie *ad vocem*. Do tej pory na to pozwalaliśmy, więc proszę pozwolić na to. Chcę też, aby pani minister zabrała głos. Nie zabierajmy czasu, aby pani minister wreszcie mogła się odezwać.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):
Ponieważ z ust pani przewodniczącej Machałek padło sformułowanie, że zniszczyłam licea ogólnokształcące, chciałam państwu przeczytać dwa zdania z opinii Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich – to oficjalnie przesłana opinia do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. To oni otrzymują absolwentów szkół średnich i odnoszą się do waszego projektu, do liceów ogólnokształcących. „Wyjątkowo słabo uzasadniono potrzebę wydłużenia liceum ogólnokształcącego do czterech lat, odwołując się wyłącznie do epitetów i do tego, co w badaniach społecznych nosi nazwę nieudowodnionego faktu. Przytoczony w uzasadnieniu argument: »Liceum zostało właściwie skrócone do dwóch lat« jest absolutnie niezrozumiały z perspektywy akademickiej”. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):
Dziękuję. Pani minister, bardzo proszę.

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:
Dziękuję. Postaram się…

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):
Proszę o słuchanie pani minister.

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:
…przedstawić krótką puentę, dlatego, że argumenty za wprowadzeniem ustawy – Prawo oświatowe i ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe padają od kilku miesięcy. Rzeczywiście dyskusja odbywała się już od lutego. W czerwcu zostały przedstawione założenia do tejże reformy, po czym odbyła się absolutnie publiczna dyskusja, zakończona zaprezentowaniem Prawa oświatowego oraz bardzo długimi konsultacjami społecznymi, wynikającymi z przepisów prawa. Jednocześnie – co nie zdarzało się w tej izbie przed Prawem oświatowym, dyskutowaliśmy o jego założeniach w polskim Sejmie i na Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, za co dziękuję panu przewodniczącemu. Dyskusji było sporo, dużo było czasu na cytaty z badań, z kontroli NIK, opinii rodziców, naukowców, którzy doskonale diagnozowali sytuację, aby wskazać drogę zmian.

Przed chwilą rozmawiałam z gimnazjalistami. Po posiedzeniu Komisji pójdziemy podyskutować. Zapytałam, czy są z opiekunem prawnym – nie mają 18 lat – czy jest ich wychowawca. Są bez opiekuna prawnego i bez wychowawcy. Dlatego poproszę dorosłą

osobę, która towarzyszy młodym ludziom o rozmowę, bo nie mam w zwyczaju z niepełnoletnimi uczniami bez wychowawcy i bez nauczyciela dyskutować. W związku z tym mam nadzieję, że ktoś opiekuje się tymi młodymi ludźmi, pójdziemy w określone wolne miejsce i podyskutujemy o argumentach tychże gimnazjalistów. Przypominam, że dziś jest dzień szkolny, w związku z tym powinna być im zapewniona opieka. To jest jednak mniej istotne w tej chwili.

Proszę państwa, chcę przypomnieć kilka kwestii związanych z wprowadzaniem…

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Proszę nie przeszkadzać pani minister.

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:

…reformy z 1999 roku. Ta książeczka, o której wspomniała pani poseł zawiera kilka stron uzasadnienia, zresztą bez podania badań, policzenia ile ta reforma będzie kosztowała. Dlatego pan poseł z PSL ciągle podnosi kwestię, że samorządowcy jeszcze spłacają kredyty z 1999 roku. W tej książeczce był projekt ustawy, którą państwo w XXI wieku mają na stronach internetowych, łącznie z uzasadnieniem i przewidywanymi kosztami na najbliższe 10 lat oraz projekty rozporządzenia, które otrzymali państwo jako załączniki do tejże ustawy. Chcę państwu przypomnieć, że przepisy wprowadzające mówiły o tym, że we wrześniu 1999 roku ma powstać prawie 5 tys. samodzielnych gimnazjów zostały wprowadzone pod obrady Sejmu w grudniu 1998 roku. Takie pismo wystosował ówczesny prezes Rady Ministrów Buzek, który prosił w nim marszałka Płażyńskiego o nadanie charakteru pilnego tejże ustawie. Nie było żadnej dyskusji, debat. Nauczyciele i rodzice dowiedzieli się we wrześniu 1999 roku, że część z nich będzie w gimnazjach.

Z szacunku dla poprzedników staram się unikać różnego rodzaju odniesień, ale państwo podnoszą te kwestie, często podając nieprawdę. Opieram się tylko na dokumentach, które są w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Jeśli mówimy o badaniach, to tylko krótka puenta, dziękując państwu posłom za to, że zwracają uwagę na zapisy kompleksowe i całościowe międzynarodowych badań. Przypomnę, że badania pokazują w jaki sposób młodzi ludzie odtwarzają wiedzę. Dobrze, że potrafią to robić, ale system edukacji nie może polegać tylko na testowaniu i przygotowywaniu się do jednego międzynarodowego badania, na które zresztą polski rząd od wielu lat przeznacza dziesiątki milionów złotych. Jednocześnie chcę powiedzieć, że owe badania zawsze są poszerzone i pokazują jednoznacznie, że brakuje nam takich umiejętności, na jakie zwracamy uwagę. Wykorzystujemy te międzynarodowe badania do kreowania odpowiedzialnej rzeczywistości szkolnej. Mówimy o współpracy, o zastosowaniu prostych mechanizmów i wzorów, umiejętności pracowania projektowego, rozwiazywaniu problemów. Przytaczane międzynarodowe badanie z 2015 roku rzeczywiście trzeba przeczytać. W tekście przygotowanym przez Instytut Badań Edukacyjnych warto wyszukać ukryte argumenty. One tam są. Raport i prezentacje zostały tak przedstawione, aby nie pokazać Polski na forum świata – tak było zawsze – tylko na tle Europy. O Europie mówiła już pani poseł Stachowiak-Różecka. Rzeczywiście mamy spadki do miejsca 22-23, 17-18 i 13 w absolutnie każdym możliwym elemencie. Dla Europy jest to alarm edukacyjny, z czego trzeba wyciągać wnioski i zająć się edukacją w całości, nie tylko w jednym jej elemencie.

Proszę państwa, mówimy o podstawach programowych. Odbywają się prekonsultacje, za moment będą konsultacje społeczne. Jest o nich głośno, przyjmujemy każdą krytyczną uwagę. Jak państwo dobrze wiedzą, jeśli chodzi o kanon lektur – wielu jest na sali polonistów – co polonista, to kanon lektur. Musimy uszanować wszystkich akademików i znaleźć kompromis, który będzie wskazywał na absolutnie uniwersalną podstawę programową. Jeśli chodzi o liceum ogólnokształcące, wsłuchując się w głosy społeczeństwa, rozmawiając z nauczycielami liceum ogólnokształcącego, oczekują oni na jak najszybsze wejście w życie reformy. Dla nich oznacza to przede wszystkim budowanie właściwego akademickiego liceum, jak również kształcenie ogólne, czas na dyskusję, kształcenie umiejętności, uczenie i przygotowywanie do matury. Dyskutowaliśmy z nauczycielami, dyrektorami. W dniu 30 marca do wszystkich rad pedagogicznych trafią podstawy programowe. Tak szerokiej konsultacji właściwie w Polsce nie było. Mamy nadzieję na dobrą współpracę w kształtowaniu liceum. Oczywiście jest ono zaprojektowane. Przypominam

o absolwencie, o którym cały czas dyskutujemy. Nie wybrzmiewa to o absolwencie, który zna matematykę, informatykę i języki obce, ale również historię literatury, jest przygotowany do odbioru tekstów kultury i tekstów oraz źródeł internetowych i medialnych. Mówimy o historii, tożsamości, kodzie kulturowym. Tylko w taki sposób można budować przyszłość każdego państwa.

Pokazywane są tu opinie naukowców – 91 lub 94. Przypominam, że ponad 200 apeluje o jak najszybsze wdrażanie tejże reformy. Przytaczane są argumenty Nauczycieli Roku, z którymi się spotkałam. To była cudowna, dwugodzinna dyskusja, trochę sentymentalna, bo przypominało to radę pedagogiczną, a od wielu lat już nie uczę. Była pewna rozbieżność dotycząca tempa wprowadzania prac, choć argumentowałam, że jest ono uporządkowane, uzgodnione, między innymi z wydawnictwami.

W związku z tym, prosząc państwa o zaakceptowanie tychże przepisów, chcę uspokoić. Pieniądze są. Mamy z subwencji oświatowej 1,5 mld zł na subwencję dla sześciolatków, ponad 400 mln zł na waloryzację wynagrodzeń, 900 mln zł na stworzenie dodatkowych oddziałów, dostosowanie, rezerwę budżetową 04, która również będzie odpowiadała na wnioski samorządów. Przypominam państwu, że w 2017 roku zaczynamy również dostosowywanie. Koszty będą rozkładać się na następne lata. Są pieniądze na stoliki i krzesła. Szkoły są przygotowane w tym zakresie na te roczniki, które są. Ta grupa się nie zmieni, będzie taka sama liczba dzieci, które są w klasie pierwszej i taka sama w klasie siódmej. Tak jak powtarzaliśmy, że liczba dzieci się nie zmieni, nie zmieni się również liczba nauczycieli. Znajdujemy dodatkowe oferty. Chcemy z nimi wraz z samorządowcami wyjść naprzeciw nauczycielom.

Pragnę państwu przypomnieć, kończąc już, panie przewodniczący, że podobne obawy mieli państwo, gdy mówiliśmy o tym, że sześciolatek, jeśli rodzic tak zdecyduje – bo niczego innego nie zrobiliśmy, tylko oddaliśmy wolność rodzicom – będzie mógł uczyć się w przedszkolu. Wtedy państwo martwili się i wyliczali, że będzie to 7 tys. mniej miejsc pracy. Teraz wiemy na pewno, że jest to 1 tys. dodatkowych. Dziękowałam za to samorządowcom w liście, który wysłałam do nich w lipcu. Uprzedziłam ich wtedy, co będzie się działo, w jakim rytmie i jak będziemy pracowali. To samo stało się w sierpniu, przed pierwszymi radami pedagogicznymi, gdy wysłałam list do wszystkich dyrektorów, aby odczytano go na radach pedagogicznych, uprzedzając w jakim trybie i harmonogramie będziemy działali i co udało się już zrobić. Obecnie w każdej szkole jest pakiet informacyjny. Uruchomiliśmy linię online, gdzie podawane są bardzo konkretne przykłady. Będziemy wzmacniali tę informację, wraz z samorządowcami, dla dobra wdrażania reform, dla dobra dzieci i dla dobra nauczycieli. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania wniosku o odrzucenie projektu ustawy – Prawo oświatowe z druków nr 1030, 526 i 1119. Bardzo proszę.

Kto jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie ustawy? (19) Kto jest przeciw? (33) Kto się wstrzymał? (2)

Dziękuję bardzo. Wniosek o odrzucenie został odrzucony.

Przystępujemy do pracy nad poprawkami. Poprawka nr 1. Bardzo proszę, czy są jakieś głosy odnośnie do poprawki? Pani poseł wnioskodawczyni.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Ta poprawka dotyczy przywrócenia…

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Jeszcze jedno – przypominam wszystkim, że mamy salę do godziny 12.00.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

…w Prawie oświatowym gimnazjów i pozostawienia systemu szkolnego w obecnym kształcie. Pozwala na rozdzielenie przepisów dotyczących struktury szkolnej od innych. Przywraca do systemu dobrą szkołę, jaką jest gimnazjum i obecny system szkolny.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Oczywiście jesteśmy przeciw.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Głos przeciw, nieco samowolny, ale wygłoszony. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Dziękuję. Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem poprawki pierwszej? (17) Kto jest przeciw? (31) Kto się wstrzymał? (2)

Dziękuję bardzo. Poprawka została odrzucona.

Poprawka druga – bardzo proszę, pani przewodnicząca Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Poprawka dotyczy przesunięcia terminu wprowadzenia reformy. Nie zgadzają się państwo na odrzucenie ustawy, przywrócenie gimnazjum, to prosimy, aby przynajmniej zgodzili się państwo na przesunięcie terminu reformy do 2025 roku. Samorządy będą miały możliwość przygotowania szkół, rodzice zapoznania się z zaletami i wadami reformy, a minister czas na przygotowanie porządnej postawy programowej.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję. Głos przeciw – pani przewodnicząca Machałek.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Oczywiście głos przeciw, bo jest to tak naprawdę chęć unieważnienia tej reformy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Urszula Sęk:

Wydaje nam się, że uzasadnienie było nie do tej poprawki. Ta, która jest w zestawieniu dotyczy podstawy programowej.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Tak, to prawda. Pani przewodnicząca?

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Przepraszam, pomyliłam druki sejmowe. Proszę państwa, debatujemy w takim tempie nad tymi przepisami, że trudno..

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Proszę o spokój. Wiemy, że chodzi o poprawkę dotyczącą podstawy programowej i nadzoru pedagogicznego. Myślę, że wszyscy państwo wiedzą o co chodzi. Pani przewodnicząca?

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Mam pytanie. W druku sejmowym w zestawieniu poprawek, poprawki Platformy Obywatelskiej są w jednym punkcie – a), b), c), d) itd. To jest zestaw poprawek. Czy mamy to przegłosować w całości?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Głosujemy w całości, jako poprawkę.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Przepraszam. Poprawka nr 1 to poprawka odrębna, dotycząca przywrócenia systemu szkolnego. Później mamy tę dużą poprawkę. Następnie jest zestaw poprawek nr 2. O ten zestaw chciałam zapytać Biuro Legislacyjne, bo każda z tych poprawek dotyczy innego tematu. To są odrębne poprawki do projektu ustawy. Tak zostały złożone w Sejmie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Proszę Biuro Legislacyjne o komentarz dlaczego zostały połączone w tak duży zestaw.

Legislator Urszula Sęk:

W naszym przekonaniu, tak odczytaliśmy z materiałów, którymi dysponujemy, państwo zgłosili te poprawki blokami. Tak to było zapisane. Jeśli wnioskodawcy chcą je rozdzielić, prosimy powiedzieć jak głosować literami…

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Pani przewodnicząca Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Ponieważ poszczególne punkty dotyczą innych zagadnień, intencja była taka, aby przegłosować je odrębnie. Poprawka 2a dotyczy podstawy programowej i prosiłabym poddać ją pod głosowanie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Rozumiem, że pani przewodnicząca poprawkę 2a chciałaby poddać pod głosowanie osobno, a pozostałe głosowalibyśmy w bloku?

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Nie. Pozostałe również osobno, bo każda dotyczy innego tematu. Daliśmy w jednym piśmie zestaw kilku poprawek.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Panie przewodniczący, ale one tworzą pewną całość.

Legislator Urszula Sęk:

Państwo w każdym tym bloku pisali „poprawka". Jeśli poprawka składa się z iluś części, uznaliśmy, że to pewien blok. One były tak tytułowane. Pierwsza była w tym bloku, a teraz jest ta poprawka i to, co umieściliśmy pod literami. Tak zrozumieliśmy państwa intencję i tak zapisaliśmy w zestawieniu.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Mam wniosek formalny.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Pani przewodnicząca Machałek.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Mam wniosek formalny, aby przegłosować poprawkę nr 2 *en bloc*.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Mamy wniosek formalny, kto jest za jego przyjęciem? (31) Kto jest przeciw? (18) Kto się wstrzymał? (0)

Dobrze. Rozumiem, że przyjmujemy to jako uproszczenie pracy Komisji, ale te poprawki będą rozłącznie przegłosowane na sali plenarnej? Każda z nich dotyczy innego artykułu. Biuro Legislacyjne proszę o odpowiedź w sprawie. To państwo połączyli to w zestawy.

Legislator Urszula Sęk:

Nie połączyliśmy. Państwo dali te poprawki w blokach. Teraz mam pytanie – państwo to przegłosują, ale bez udziału wnioskodawców nie podejmiemy się rozpisać tego precyzyjnie do scenariusza, bo mamy inne obowiązki, kolejne komisje. Jeśli dziś mają być wieczorem głosowania, nie wiemy, czy jesteśmy w stanie z sekretariatem posiedzeń sejmu tak rozdzielić te poprawki. Ponieważ państwo kilka razy pisali „poprawki" i to był jakiś blok, potraktowaliśmy to jako państwa wizję. Jeśli państwo uważają, że to będzie przegłosowane podczas posiedzenia plenarnego inaczej, nie ma sensu głosować ich w teraz w bloku.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Panie przewodniczący, przegłosowaliśmy wniosek formalny, aby potraktować te poprawki *en bloc*. Takie też będzie sprawozdanie. Proszę na mnie nie krzyczeć.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Pani przewodnicząca Machałek mówi, bardzo proszę.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Został przegłosowany wniosek formalny, który wynika też ze sposobu, w jakim złożone zostały poprawki. Skoro przegłosujemy to *en bloc*, tak to też powinno się znaleźć w sprawozdaniu na sali sejmowej. Proszę nie wprowadzać jakiejś podwójnej procedury. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Pani poseł wnioskodawca, przewodnicząca Krystyna Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Szanowni państwo to są odrębne poprawki dotyczące innych tematów. Każda przywołana litera jest odrębną poprawką. Nie trzeba żadnej filozofii, aby to rozdzielić. Dla uproszczenia daliśmy to w jednym piśmie, aby nie sprawiać Biuru Legislacyjnemu kłopotu. Zostałam również poproszona o przesłanie tych poprawek emailem, aby ułatwić państwu pracę. Nie można łączyć poprawek w blok, jeśli jedna dotyczy podstawy – programowej, inna skreślenia artykułów dotyczących zatrudniania nauczycieli, kolejna ochrony danych osobowych, następna skrócenia okresu możliwości korzystania z bezpłatnego transportu do 24 lat. Te poprawki nie łączą się merytorycznie, są odrębne i powinny być poddane pod głosowanie osobno. Rozumiem, że Prawu i Sprawiedliwości zależy na tym, aby jak najkrócej nad tą ustawą debatować i zamknąć usta opozycji. Wszelkimi sposobami będzie do tego dążyć. Za chwilę przegłosujecie na sali sejmowej, że opozycja nie ma prawa brać udziału w pracach Sejmu.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

To był trochę za daleko idący wniosek. Problem rzeczywiście jest poważny. Rozumiem, że na posiedzeniu Komisji możemy przegłosować to w bloku, ale jeśli tak to zostanie zgłoszone na sali plenarnej, bardzo łatwo będzie w Trybunale Konstytucyjnym podważyć tę ustawę, jeśli będzie się łączyło rzeczy kompletnie sprzeczne w ramach jednej poprawki, dotyczące różnych artykułów. Uważam to za możliwy, poważny błąd legislacyjny. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Urszula Sęk:

Proszę państwa, skoro podjęli państwo taką decyzję, proponujemy na posiedzeniu Komisji przegłosować to blokiem. Prosimy o dostępność wnioskodawcy, aby do scenariusza rozdzielić te poprawki. Być może z tego bloku kilkunastu, trzy np. są do zblokowania, bo dotyczą podstawy programowej. Prosimy o to, bo scenariusz dla marszałka Sejmu do głosowania na sali plenarnej musi być precyzyjny.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję. Tak zrobimy. Kto jest za przyjęciem poprawki drugiej? (15) Kto jest przeciw? (31) Kto się wstrzymał? (1)

Poprawka została odrzucona. Dziękuję bardzo. Przyjmujemy ten fragment ustawy bez poprawki.

Poprawka trzecia.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

To jest zestaw poprawek o charakterze redakcyjno-legislacyjnym, które mają zapewnić spójność i lepszą komunikatywność tych przepisów. Proszę o ich przyjęcie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Bardzo proszę, czy są jakieś głosy za lub przeciw? Nie ma.

Kto jest za przyjęciem poprawki trzeciej? (31) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (14)

Dziękuję bardzo. Poprawka została przyjęta. Poprawka czwarta, zgłoszona przez Klub PSL. Proszę bardzo.

Poseł Krystian Jarubas (PSL):

Szanowny panie przewodniczący, Wysokie Komisje, poprawka dotyczy art. 18 – w ust. 1 nadać brzmienie. Chodzi o to, aby pozostawić dobrze funkcjonujące gimnazja, sześcioletnią szkołę podstawową, trzyletnią zasadniczą i czteroletnie liceum ogólnokształcące oraz pięcioletnie technikum. Uważamy, że taki system jest dobry. Jeśli jest możliwość jego uratowania, prosimy o refleksję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Głosujemy. Kto jest za przyjęciem poprawki czwartej? (16) Kto jest przeciw? (32) Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję. Poprawka została odrzucona. Poprawka piąta.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Czy można zadać pytanie formalne do tej poprawki? Jest ona praktycznie tożsama do poprawki pierwszej, zgłoszonej przez Platformę Obywatelską. Mam pytanie do Biura Legislacyjnego – czy tej poprawki PSL nie można przeczytać wraz z pierwszą PO? Tam też jest art. 18 we fragmencie tej poprawki.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Proszę bardzo.

Legislator Urszula Sęk:

W scenariuszu będzie pewnie tak, że w przypadku przyjęcia tej pierwszej, ta druga będzie bezprzedmiotowa. One troszkę się różnią. Poprawka Platformy Obywatelskiej po prostu jest szersza.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Poprawka piąta – pan poseł wnioskodawca.

Poseł Krystian Jarubas (PSL):

Szanowny panie przewodniczący, Wysokie Komisje, w art. 28 proponujemy dodać w ust. 4 „Szkoły z wyłączeniem szkół dla dorosłych zobowiązane do zapewnienia ciepłego posiłku dla uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych”. Wielokrotnie mówiliśmy o tym, że zamiast wydawać pieniądze na zbędną reformę edukacji należy wprowadzić możliwość, aby bez względu na status materialny uczniów, mieli możliwość skorzystania z ciepłego posiłku. Pani minister mam nadzieję miała czas pochylić się nad tą poprawką. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pani minister.

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:

Jedno zdanie. Słuchają nas również widzowie. Jest taka możliwość, panie pośle. To rzeczywiście wyzwanie cywilizacyjne, któremu państwo nie podołali. Przypominam, że państwa przedstawiciel zawsze był co najmniej wiceministrem edukacji. My to zrobimy.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Kto jest za przyjęciem poprawki piątej? (14) Kto jest przeciw? (32) Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została odrzucona.

Bardzo proszę, poprawka szósta – pani poseł Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Pani poseł Augustyn.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Dziękuję. Przepraszam za zamieszanie. To poprawka, którą sygnalizowaliśmy w pierwszym czytaniu. Dotyczy składu krajowej rady. Sygnalizowaliśmy, że do tej poprawki wprowadzimy także przedstawicieli organizacji pozarządowych. W poprawce proponujemy sześciu takich przedstawicieli, delegowanych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję. Głosu sprzeciwu nie słyszę, ale rozumiem, że rozstrzygnie to głosowanie. Kto jest za przyjęciem…

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Jest głos przeciw, oczywiście.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Pani przewodniczącej Machałek? Proszę.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Głos przeciw.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Poprawka szósta – kto jest za jej przyjęciem? (16) Kto jest przeciw? (28) Kto się wstrzymał? (1)

Poprawka siódma. Głos ma pani poseł Augustyn.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Dziękuję bardzo. Poprawka siódma dotyczy opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Oprócz proponowanych przez państwa publicznych poradni wprowadzamy także poradnie niepubliczne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję. Kto jest za przyjęciem poprawki siódmej? (16) Kto jest przeciw? (31) Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została odrzucona. W takim razie zakończyliśmy prace nad tym fragmentem. Bardzo proszę o zgłoszenie posła sprawozdawcy. Pan poseł Dolata ma jeszcze pytanie.

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Tak, panie przewodniczący. Mam pytanie w związku z poprawką nr 2. Okazuje się, że jednak połączenie tych zmian miało jakiś sens logiczny, skoro oddzielnie zgłoszono poprawki nr 6 i nr 7. Wydaje się, że te wszystkie zmiany w ramach poprawki nr 2 powinny być przegłosowane łącznie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Panie pośle, te sprawy uzgodniliśmy już z Biurem Legislacyjnym. Czy jest propozycja posła sprawozdawcy? Proszę bardzo, pani przewodnicząca.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Proponuję panią przewodniczącą Marzenę Machałek.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Czy jest inna propozycja? Nie słyszę. W takim razie przyjęliśmy panią przewodniczącą na stanowisko posła sprawozdawcy.

Przystępujemy do punktu drugiego: wnioski o odrzucenie i poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe z druków nr 1031 i 1120. Mamy wnioski o odrzucenie trzech klubów. Mamy generalnie pół godziny, ale mam nadzieję, że argumentacja będzie krótka, ale równie merytoryczna jak poprzednio. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Ta poprawka dotyczy przesunięcia…

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Nie. Mamy wniosek o odrzucenie ustawy wprowadzającej ustawę – Prawo oświatowe.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Tak. Ten wniosek jest tożsamy z poprzednim. Prawdopodobnie one będą musiały być poddane pod głosowanie łącznie. Uzasadnienie już padło.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Lubnauer?

Poseł Katarzyna Lubnauer (N):

Dość długo już to uzasadniałam. Chodzi o to, że jest to zła reforma, a ta ustawa wprowadza ją dodatkowo w tempie, które jest nie do przyjęcia i pokazuje ilu nauczycieli będzie zwolnionych ze względu na różne przepisy. W związku z tym uważam, że to jasne, dlaczego jesteśmy przeciwni tej ustawie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Jarubas?

Poseł Krystian Jarubas (PSL):

Szanowny panie przewodniczący, Wysokie Komisje, to antyreforma. Przychylam się do głosu moich poprzedniczek.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Oczywiście składam wniosek przeciw odrzuceniu, z tych samych powodów.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Myślę, że możemy głosować. Głos rządu jest dość oczywisty. Kto jest za odrzuceniem projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, w całości? (15) Kto jest przeciw? (30) Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo. Procedujemy dalej nad ustawą, bo wniosek o odrzucenie został odrzucony.

Poprawka pierwsza. Bardzo proszę, przedstawi ją pani przewodnicząca Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Ta poprawka dotyczy przesunięcia terminu wprowadzenia reformy do 2025 roku. Wszystkie te przepisy dotyczą tej poprawki.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Machałek zgłasza głos przeciwny. Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem pierwszej poprawki? (14) Kto jest przeciw? (30) Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka nie została uwzględniona. Poprawka nr 2, również zgłoszona przez nasz klub. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Ta poprawka dotyczy przywrócenia gimnazjów, pozostawieniu dwóch rozłącznych ustaw.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Pani przewodnicząca Machałek zgłasza wniosek przeciwny. Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem pierwszej drugiej? (14) Kto jest przeciw? (32) Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została odrzucona. Poprawka nr 3, zgłoszona przez Klub Prawa i Sprawiedliwości, pani przewodnicząca Machałek.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Jest to poprawka, która ma uprościć procedury uzgadniania ministra edukacji narodowej z ministrami właściwymi, w tym ministrem do spraw szkolnictwa wyższego. Porządkuje i upraszcza procedury. Proszę o jej przegłosowanie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Pani przewodnicząca? Pani minister, proszę.

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:

To jest usprawnienie między innymi zlecania studiów podyplomowych. W tej chwili sytuacja jest taka, że musimy czekać na decyzję wszystkich senatów, mimo iż chcemy zlecić studia dyplomowe. Mówimy o doskonaleniu zawodowym nauczycieli. Teraz kilka miesięcy czekaliśmy na decyzję wszystkich senatów w sprawie jednego konkursu. Chcemy zlecić, dając oczywiście pieniądze i zawiadomić ministra do spraw szkolnictwa wyższego, że są takie a takie studia podyplomowe. Oczywiście po decyzji senatu, którego te studia będą dotyczyć.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Minister nauki i szkolnictwa wyższego nie miał zastrzeżeń?

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:

Nie, zostało to z nim uzgodnione.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Głos przeciw, pani przewodnicząca Szumilas?

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Mamy sytuację, w której pozbawiają państwo możliwości uzgodnienia przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Zabieracie mu pewną kompetencję. Zamieniacie „w uzgodnieniu" na „po zawiadomieniu ministra".

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:

Mówimy o bardzo dobrej czynności – dodatkowych pieniądzach dla uczelni na studia podyplomowe potrzebne w systemie edukacji.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Oczywiście, ten wniosek nie dotyczy pieniędzy, ale procedury uzgadniania. Głosujemy nad poprawką nr 3. Kto jest za jej przyjęciem? (34) Kto jest przeciw? (12) Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję.

Poprawka nr 4, również głoszona przez Klub Prawa i Sprawiedliwości. Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Poprawka nr 4 wpisuje się w te wszystkie poprawki, które mają charakter redakcyjno-legislacyjny i mają na celu skorygowanie oczywistych omyłek i nieścisłości, służąc doprecyzowaniu i zapewnieniu spójności oraz zwiększeniu komunikatywności treści obu ustaw. Wnoszę o przyjęcie tej poprawki.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję. Nie ma głosów przeciw. Głosujemy. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 4? (32) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (13)

Dziękuję bardzo. Poprawka została przyjęta.

Poprawka nr 5 jest długa. Też Prawa i Sprawiedliwości. Pani przewodnicząca?

Poseł Marzena Machałek (PiS):

To poprawka długa, ale dlatego, że jest to poprawiony przepis, który ma z jednej strony pozwolić jednostkom samorządu terytorialnego na uniknięcie przepełnienia w ośmioletnich szkołach podstawowych powstałych z przekształcenia dotychczasowych szkół sześcioletnich, a z drugiej strony w roku szkolnym 2019/2020 w szkołach powstałych z przekształcenia gimnazjum w szkołę podstawową obejmującą klasy 1-8. Zaproponowane rozwiązanie będzie również korzystniejsze dla rodziców, gdyż będą im dane możliwości. Będzie można takiego przeniesienia dziecka dokonać na wniosek rodziców, a nie tylko na podstawie decyzji organu prowadzącego szkołę. Jest to rozwiązanie korzystniejsze niż przyjęte w toku prac Komisji obradujących wspólnie. Dziękuję. Proszę o przyjęcie tego rozwiązania.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca Lubnauer, rozumiem głos przeciw.

Poseł Katarzyna Lubnauer (N):

Jestem trochę zaniepokojona tą poprawką, dlatego zastanawiam się nad nią. Napisano w niej „może wskazać". Rozumiem, że idea tej poprawki polega na tym, że jeśli dzieci dotychczas chodziły do szkoły podstawowej i ukończyły tam klasę 3, w klasie 4 mogą być obowiązkowo przenoszone do innego budynku, który dotychczas był budynkiem gimnazjum. Dzieci z klas powyżej trzeciej będą zapełniać budynki po gimnazjach, jeśli taka będzie potrzeba samorządu, czy wymagane będzie zwolnienie miejsc w szkołach podstawowych dla dzieci z 7-8 klasy. Czy rodzice o tym wiedzą i zdają sobie sprawę, że te dzieci będą trochę jak meble przesuwane do innej szkoły?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Pani minister, proszę.

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:

Oczywiście bardzo dziękuję. Pani poseł nie doczytała. Włączamy w to rodziców. Bardzo nam zależy na uspołecznieniu każdego zdarzenia. Proszę zauważyć, że mowa tam o tym, że również na wniosek rodziców może być dokonana taka zmiana. Dodatkowo, to zmiana poza klasami, poza oddziałami. Powód jest bardzo prosty. Samorządy rzeczywiście zwróciły nam na to uwagę. Bardzo słuchamy samorządowców. Oni kończą dyskusję i dostosowywanie tych przepisów Prawa oświatowego na swoim terenie. Okazuje się, że bardzo wielu rodziców będzie miało bliżej do tej szkoły. Nie możemy dopuścić do absurdów, że tak jest skonstruowana specuchwała, że z jednej strony będziemy mieli narrację, że w szkole podstawowej mamy dwie zmiany i pusty budynek po gimnazjum. Będą dwie szkoły podstawowe z jedną zmianą.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (32) Kto jest przeciw? (1) Kto się wstrzymał? (13)

Poprawka została przyjęta. Poprawka nr 6 – bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Jest tu taka sama sytuacja, jak w przypadku poprawek zgłoszonych do druku 1030. Poszczególne podpunkty a), b), c), d) są odrębnymi poprawkami i dotyczą zagadnień typu: wykreślenie pozytywnej opinii kuratora, wykreślenie artykułów zezwalających na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem, podstawy programowej, przesunięcia odpowiedzialności za ministra edukacji narodowej za finansowe skutki niezrealizowania projektów unijnych, nieutrzymania ich trwałości.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, głos przeciw.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Tak, oczywiście.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

W takim razie głosujemy. Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (14) Kto jest przeciw? (31) Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została odrzucona.

Poprawka nr 7 – pani przewodnicząca Lubnauer. Przepraszam, najpierw Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Chciałam na moment wrócić do poprawki szóstej. Pani poseł wnioskodawczyni sygnalizowała, że sytuacja jest analogiczna jak poprzednio. Rozumiem, że rozbijemy ją do scenariusza. Pani poseł podeszła do nas – proszę aby do mikrofonu pani to skorygowała, bo dwie odnosiły się chyba do numeracji sprzed przenumerowania do sprawozdania. Gdyby pani zechciała to skorygować do mikrofonu.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Proszę bardzo.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Ta korekta dotyczy pkt e). Zamiast art. 222 ma być art. 220 i skreślony pkt 4. Dotyczy również pkt f). Zamiast skreślenia art. 223 powinno być skreślenie art. 222. Ze względu na to, że późno dostaliśmy scenariusze sprawozdania nastąpił błąd.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że błąd został naprawiony. Pani przewodnicząca Lubnauer – poprawka Nowoczesnej.

Poseł Katarzyna Lubnauer (N):

Jak wiemy po reformie, samorządy będą musiały utworzyć nową sieć szkół. Chodzi o to, aby z tej sieci szkół obowiązku pozytywnego opiniowania… Należy usunąć wszystkie te przepisy, które oznaczają, że bez pozytywnej opinii kuratora samorząd nie może ukształ-

tować sieci szkół. Przypomnę, że chodzi o to, że samorząd będzie w pewnej pułapce. Może zrobić taką sieć szkół, jak pani minister tego oczekuje – zwiększy liczbę oddziałów szkolnych, bo we wszystkich małych szkołach podstawowych będą dodatkowe oddziały, wynikające z faktu, że wszystkie gimnazja przekształci się w szkoły podstawowe. Stworzy się więc bardzo rozdrobnioną sieć. Przypomnę jednak, że gimnazja mają trzy klasy, a szkoły podstawowe mają mieć osiem. Po przekształceniu każdego gimnazjum w szkołę podstawową, oddziałów klasowych malutkich i drogich szkół będzie więcej. Niewykluczone, że gimnazja miały takie kosztowne wyjście, albo jeśli nie dostaną pozytywnej opinii kuratora, będą zmuszone do likwidacji, nie mając trzeciej drogi. Gimnazja nie mają możliwości zorganizowania takiej sieci szkół, która byłaby dogodna dla nich, a z drugiej nie spowodowała likwidacji wszystkich gimnazjów. Dlatego jest to poprawka, która ma na celu wykreślenie obowiązku pozytywnej opinii kuratora.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję. Mamy dziesięć minut do końca posiedzenia.

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:

Panie przewodniczący, jedno zdanie. Jest jeszcze trzecia możliwość – przepisy ogólnie obowiązujące. Te przekształcenia będą mogły być dokonane w oparciu o nie. Mówię o tym, aby uspokoić panią poseł.

Poseł Katarzyna Lubnauer (N):

Za każdym razem za zgodą kuratora.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Pani przewodnicząca, bardzo proszę za każdym razem prosić o udzielenie głosu. Pani przewodnicząca Machałek zgłasza sprzeciw wobec poprawki.

Kto jest za przyjęciem poprawki nr 7, jeśli ktoś się pogubił? (14) Kto jest przeciw? (31) Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została odrzucona.

Poprawka nr 8 zgłoszona przez Klub PSL. Panie pośle?

Poseł Krystian Jarubas (PSL):

Szanowny panie przewodniczący, Wysokie Komisje, proponujemy aby w art. 225 ust. 7 wyraz „sześciomiesięcznego” zastąpić wyrazem „dwunastomiesięcznego”. Przepis ten należy zmienić poprzez ustanowienie dwunastomiesięcznego stanu nieczynnego, aby nauczyciel mógł skorzystać z prawa do przywrócenia do pracy w okresie ruchu służbowego. W okresie tym nauczyciel zachowa prawo do wynagrodzenia przez okres dłuższy niż obecnie, a co najważniejsze, zyska szansę na powrót do pracy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo.

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Zgłaszam sprzeciw.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Jest sprzeciw pani przewodniczącej Machałek. Bardzo proszę, głosujemy. Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (13) Kto jest przeciw? (32) Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo. Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka nr 9 zgłoszona przez Klub Prawa i Sprawiedliwości. Pani przewodnicząca?

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Celem poprawki jest to, aby od 1 lutego 2017 opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka były wydawane wyłącznie przez publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Zgłaszam w tej sprawie sprzeciw osobiście. Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (32) Kto jest przeciw? (14) Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo. Poprawka została przyjęta.

Poprawka nr 10, pani poseł Urszula Augustyn.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Dziękuję bardzo. To jest poprawka, która odnosi się do tych dzieci, które obecnie są uczniami szkół artystycznych, muzycznych, zespołów takich szkół. Stwarza ona możliwość dokończenia edukacji ogólnej w 7-8 klasie bez zmiany szkoły. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Pani minister, bardzo proszę.

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:

Dziękuję. Rzeczywiście Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej poszły dalej po rozmowie z rodzicami. Po pierwsze nie będzie żadnego okresu przejściowego i na stałe w szkołach ogólnych, gdzie jest kształcenie muzyczne, będzie 7 i 8 klasa. Jest delegacja do rozporządzenia i deklaracja pisemna MKiDN. Mam nadzieję, że dosłownie na dniach pojawi się projekt rozporządzenia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Pytanie – ta poprawka jest w takim razie zgodna…

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:

Nie. Jesteśmy przeciwko tej poprawce, gdyż mowa w niej o kwestii wygaszania. Jest bezprzedmiotowa.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Jest tu jedyne ograniczenie – w okresie pięciu lat. Bardzo proszę, pani poseł wnioskodawczyni.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Dziękuję bardzo. Pani minister, w takim razie gdzie w ustawie jest zapisane, że klasy 7-8 bez obowiązku kształcenia artystycznego będą mogły być kontynuowane? Nie znaleźliśmy takiej poprawki..

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Pani minister, bardzo proszę.

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:

W art. 18 ust. 4 jest delegacja do takiego rozporządzenia i jest też jednoznaczna deklaracja ministra kultury i dziedzictwa narodowego. Będą mieli państwo projekt rozporządzenia.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Chcielibyśmy takie rozporządzenie zobaczyć.

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:

Przepraszam panie przewodniczący, ale minister kultury i dziedzictwa narodowego od zawsze te kwestie regulował w drodze rozporządzenia.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Nie ma dyskusji w tych sprawach. Może być głos za lub przeciw. Pani przewodnicząca uważa, że pani minister nie wyczerpała głosu przeciw?

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Chciałam dodać, iż jestem przekonana – jesteśmy po rozmowach z panem ministrem Glińskim – że tak będzie. Stoimy na podobnym stanowisku, ale dalej idącym. Mamy zapewnienie, że to znajdzie się w rozporządzeniu i skonsumuje zarówno tę poprawkę, jak i dalej idące postulaty rodziców.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję. Głos za – pani przewodnicząca Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (PO):

Optuję za przyjęciem tej poprawki. Nie można rozporządzeniem zmieniać ustroju szkolnego. Nie mamy gwarancji, że to rozporządzenie będzie możliwe do wydania. Pani mini-

ster – jest ośmioletnia szkoła podstawowa i sześcioletnia szkoła artystyczna. Państwo wprowadzili ten problem i proszę rozwiązać go na poziomie ustawy.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Jeśli mogę, oczywiście że wszystkie regulacje w systemie 6+6 minister kultury i dziedzictwa narodowego rozwiązywał rozporządzeniami. W sytuacji, w której są dwa różne systemy nie wiem czy będzie mógł to zrobić w drodze rozporządzenia. Taka jest nasza wątpliwość.

Minister edukacji narodowej Anna Zalewska:

Proszę zauważyć, że artykuł przeze mnie przywołany mówi wprost, co jest w rozporządzeniu i określa typy szkół. To jest ta delegacja. Pan przewodniczący i pani poseł dokładnie wiedzą, że dopiero po raz pierwszy minister kultury i dziedzictwa narodowego zauważa ustrój szkolny. Rozwiązanie 6+6 było pominięciem ustroju 6+3+3.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

To inna sprawa. Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem poprawki dziesiątej? (13) Kto jest przeciw? (31) Kto się wstrzymał? (0)

Idziemy dalej. Poprawka jedenasta zgłoszona przez Klub PSL dotyczy przesunięcia daty. Bardzo proszę.

Poseł Krystian Jarubas (PSL):

Szanowny panie przewodniczący, tak. W art. 369 wnosimy o przesunięcie wdrożenia tej szkodliwej reformy na dzień 1 września 2019 roku. Taki apel o refleksję do koleżanek i kolegów z PIS – to wy bierzecie 100% odpowiedzialności za te działania i nie przerzucajcie jej później na samorządy.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Głos przeciw zgłasza pani przewodnicząca Machałek. Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem poprawki jedenastej? (14) Kto jest przeciw? (31) Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo. Poprawka została odrzucona.

Poprawka dwunasta została zgłoszona przez Klub Prawa i Sprawiedliwości. Pani przewodnicząca?

Poseł Marzena Machałek (PiS):

Ta poprawka ma na celu wydłużenie czasu na wydanie nowego rozporządzenia ministra rodziny, pracy i polityki społecznej w sprawach o świadczenia rodzinne. To wynika z wprowadzenia tej ustawy.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję. Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (31) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (13)

Dziękuję bardzo. Poprawka została przyjęta.

Kto zgłosi się na posła sprawozdawcę? Bardzo proszę, pani przewodnicząca Stachowiak-Różecka.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Zgłaszam panią przewodniczącą Marzenę Machałek.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Jest zgoda pani przewodniczącej. Czy jest inna propozycja personalna? Nie słyszę. Pan poseł Dolata ma wniosek formalny.

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Tak. Panie przewodniczący, chciałbym złożyć wniosek formalny, aby w zestawieniu poprawek, które będą głosowane na sali plenarnej uwzględnić to, jak wyglądało zestawienie poprawek, które przegłosowaliśmy i aby przegłosować poprawki tak, jak były przedstawione. Nie widzę żadnego powodu do ich rozdzielania z tego powodu, że poprawki, które dotyczyły innych tematów, były wyraźnie zgłoszone oddzielnie. Dlatego proszę

o przegłosowanie mojego wniosku. Przy Prawie oświatowym przegłosowaliśmy je w tej formule, a potem pan przewodniczący stwierdził wbrew wynikom głosowania, że można to zrobić inaczej. Nie ma to uzasadnienia. To Komisja decyduje w jaki sposób będziemy zgłaszali poprawki, a nie przewodniczący Komisji. To jest mój wniosek formalny i proszę o jego przegłosowanie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Panie pośle, przyjęliśmy pewną formułę procedowania nad poprawkami ze względu na ich sposób zgłoszenia i uporządkowanie ich w sposób domyślny przez Biuro Legislacyjne. Nie będziemy Biuru Legislacyjnemu i marszałkom porządkować jak do głosowań na sali plenarnej mają być układane poprawki. Proszę wybaczyć, ale takiego wniosku formalnego przegłosować nie mogę, bo nie dotyczy on pracy Komisji.

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że porządek dzienny prac Komisji został wyczerpany. Zamykam posiedzenie Komisji obradujących wspólnie.